

## NR. 9. OPZEGGING VAN TOELATINGSOVEREENKOMST. VERGOEDING.

*Het Scheidsgerecht is van oordeel dat voldoende is gebleken dat de problematiek van de maatschap verweerster heeft genoodzaakt tot het nemen van ingrijpende maatregelen. De maten waren niet zelf in staat de problemen op te lossen en externe begeleiding had reeds eerder gefaald. Deze omstandigheden leveren in beginsel een gewichtige reden voor opzegging op, echter met dien verstande dat niet zonder meer gerechtvaardigd is dat aan eiser de toelating ontzegd wordt, terwijl de beide andere chirurgen in het ziekenhuis werkzaam blijven. In dat opzicht is verweerster in haar toelichting tekort geschoten. Ook op grond van het rapport en de mondelinge toelichting van F wordt niet aannemelijk dat aan eiser eerder een verwijt gemaakt zou kunnen worden dan aan zijn collega's, terwijl onbetwist vaststaat dat eiser aan het ontstaan van de problematiek geen deel heeft gehad en dat eiser zich als chirurg bekwaam heeft getoond en zich in andere opzichten dan hier aan de orde is ruimschoots voldoende heeft ingespannen.*

*Verweerster had daarom de toelatingsovereenkomst niet mogen opzeggen zonder aan eiser een passende vergoeding aan te bieden voor de nadelige gevolgen die hij daarvan moet ondervinden.*

### **Scheidsgerecht Gezondheidszorg**

**(mr. A. Hammerstein, voorzitter, drs. A.A.F.M. Breukers en dr. P.D.J. Vegt, leden, met bijstand van mr. A.T.B. de Vries, griffier)**

29 juni 2001

**Bindend advies** (01/03) in de zaak van:

**A,**  
wonende te Z,  
eiser,  
gemachtigde mr. R.P.F. van der Mark,

tegen

De vereniging **B,**  
gevestigd te Y,  
verweerster,  
gemachtigde mr. J.H. Hubben

### **1. De procesgang**

- 1.1 Eiser heeft een memorie van eis ingediend. Hij heeft, verkort weergegeven, aan het Scheidsgerecht verzocht bij wege van bindend advies, primair de opzegging van de toelatingsovereenkomst ongedaan te maken met nevenvorderingen, en subsidiair, te bepalen dat verweerster eisers aandeel in de goodwill zal overnemen en aan eiser schadevergoeding zal betalen en een garantstelling zal verschaffen voor de betaling van zijn declaraties, met veroordeling van verweerster in de kosten.
- 1.2 Verweerster heeft verzocht eiser niet-ontvankelijk te verklaren in zijn vordering, althans hem deze te ontzeggen, met zijn veroordeling in de kosten.
- 1.3 De gemachtigde van eiser heeft bij brieven van 28 en 29 mei 2001 bescheiden nagezonden.
- 1.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 5 juni 2001. Eiser is verschenen met zijn gemachtigde en vergezeld van C en D. Verweerster was vertegenwoordigd door haar directeur algemene zaken, E, bijgestaan door haar gemachtigde. Op verzoek van verweerster was aanwezig: F. De gemachtigden hebben de wederzijdse standpunten toegelicht aan de hand van pleitnotities.
- 1.5 Eiser heeft op 5 juni 2001 zijn primaire vordering ingetrokken. Hij heeft zijn vordering tot betaling van schadevergoeding gehandhaafd.

## **2. De samenvatting van het geschil**

- 2.1 Eiser, die is geboren in 0000, is vanaf 1 april 1998 als chirurg toegelaten tot het ziekenhuis van verweerster. Op deze datum is hij ook toegetreden tot de maatschap chirurgie die daarmee uit vier personen bestond. Een van deze vier heeft inmiddels de praktijk neergelegd
- 2.2 De maatschap chirurgie kampt al gedurende meer dan tien jaar met problemen die voornamelijk op het communicatieve vlak, waaronder samenwerking en bejegening, liggen. Deze problemen hebben al eens geleid tot het vertrek van een aantal chirurgen. In de jaren 1996 en 1997 is voor de maatschap een begeleider van elders aangewezen. In 1999 heeft de directie van verweerster met de leden van de maatschap gesprekken gevoerd ter oplossing van de problematiek. Op 14 januari 2000 heeft de directie aan de leden van de maatschap haar verontrusting kenbaar gemaakt over het gebrek aan voortgang, waarover ook de huisartsen en de medische staf zich zorgen maken. De directie waarschuwde dat het ziekenhuis een slechte naam krijgt.
- 2.3 Op 24 januari 2000 is opnieuw met de leden van de maatschap gesproken. Op 14 februari is op voorstel van de directie afgesproken dat F door de directie wordt aangetrokken als begeleider van het voorgestelde verbeteringsproces. Tijdens een bijeenkomst van directie en chirurgen op 17 maart is met hem de concrete vraagstelling besproken. F heeft gesprekken gevoerd met de chirurgen, vertegenwoordigers van huisartsen, een afvaardiging van het stafbestuur, het hoofd OK en vooraanstaande verpleegkundigen. Hij heeft zijn eerste bevindingen op 12 april aan de chirurgen gepresenteerd. Nadat deze daarop hun reactie hadden gegeven, heeft F op 10 mei 2000 zijn conclusies aan de chirurgen kenbaar gemaakt. Hij heeft deze neergelegd in een rapport d.d. juni 2000 dat aan de directie is aangeboden. De conclusies daarvan komen, kort samengevat, op het volgende neer.

- Er is een totaal gebrek aan vertrouwen met betrekking tot alle aspecten van het chirurgisch handelen.
- Er is sprake van een falende interne organisatie.
- Er is veel verspilling van energie (onderlinge achterdocht, gebrek aan samenwerking, problemen rond volstrekt onnodige klachten).
- Er is een overmaat aan terechte klachten vooral op het gebied van attitude.
- Er is gebrek aan zelfinzicht: de problematiek ligt meer aan de buitenwereld dan aan hen.
- Er is onwil tot verbetering.

F stelt ten slotte vast dat geen enkel lid van de maatschap er enigermate positief uitspringt.

- 2.4 Op 24 mei 2000 is aan eiser mondeling meegedeeld dat de directie het voornemen heeft de toelatingsovereenkomst met hem op te zeggen. Op 8 juni 2000 heeft de directie een gesprek met hem gehad, waarbij eiser te kennen heeft gegeven dat hij reeds besloten had weg te gaan. Bij brief van 29 juni 2000 heeft de directeur algemene zaken het voornemen tot het opzeggen van de toelatingsovereenkomst bevestigd en eiser uitgenodigd om te worden gehoord. Dat is op 22 augustus 2000 gebeurd. Pas tijdens deze hoorzitting is aan eiser het rapport d.d. juni 2000 overhandigd. Eiser heeft een maand de tijd gekregen schriftelijk op dit rapport te reageren, hetgeen hij heeft gedaan bij brief van zijn gemachtigde. Daarna is op 29 september 2000 een aanvullend advies gevolgd van F. Daarin wordt geadviseerd dat twee van de vier chirurgen zullen vertrekken, onder wie eiser. Volgens F heeft eiser "opvallend weinig inzicht getoond in de ontsporing van de chirurgische afdeling en de kritieke situatie die er is ontstaan". Voorts zou eiser geen bijdrage aan het verbeteringsproces hebben geleverd. Ten slotte zou hij zich geen moeite hebben getroost zich met het ziekenhuis en met de regionale bevolking te identificeren. Volgens F heeft eiser geen gevoel ontwikkeld voor de wijze waarop de patiënten in deze regio denken en reageren, zoals zou blijken uit de klachten die tegen hem zijn ingebracht. Zijn conclusie is dat ieder traject dat gericht is op verbetering gedoemd is te mislukken.

- 2.5 Bij brief van 2 november 2000 heeft de directie aan eiser wederom laten weten dat zij tot opzegging van de toelating van eiser zal overgaan.  
De gemachtigde van verweerster heeft bij brief van 27 december 2000 de toelatingsovereenkomst opgezegd op grond van de volgende (als gewichtig aangeduide) redenen:
- (a) het disfunctioneren van de maatschap chirurgie zoals omschreven in het rapport van F;
  - (b) diens conclusie dat alleen radicale veranderingen een kans bieden op een oplossing;
  - (c) het aandeel van eiser in het disfunctioneren van de maatschap onder verwijzing naar de conclusie in het aanvullend rapport van 29 september 2000;
  - (d) het ontbreken van vertrouwen bij verweerster dat eiser in de toekomst wel een positieve bijdrage zal leveren aan het functioneren van de maatschap, gelet op de wijze waarop eiser de problemen onderkent en erkent en met kritiek omgaat;
  - (e) de omstandigheid dat eiser nog steeds op grote afstand van het ziekenhuis woont;
  - (f) en de in verband daarmee gebleken communicatieproblemen met patiënten.
- 2.6 Op 8 november 2000 heeft het bestuur van de medische staf met eiser gesproken. Op verzoek van eiser is een vergadering van de medische staf uitgeschreven, doch eiser heeft vervolgens afgezien van de mogelijkheid door de medische staf te worden gehoord. De voorzitter van de medische staf heeft bij brief van 4 januari 2001 aan de directie van verweerster bericht dat het bestuur van de medische staf kennis genomen van het rapport van F en begrijpt dat een vervolg gegeven dient te worden aan de conclusies van dit rapport, ook wat betreft de samenstelling van de maatschap chirurgie.

### **3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht**

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht berust op artikel 27 van de toelatingsovereenkomst en staat tussen partijen vast.

### **4. De beoordeling van het geschil**

- 4.1 Bij de opzegging is volgens eiser gehandeld in strijd met art. 21 lid 3 van de toelatingsovereenkomst, waarin wordt bepaald dat de directie niet overgaat tot opzegging dan nadat het stafbestuur is gehoord. Eiser meent dat daarbij art. 11 lid 5 van het reglement van de medische staf van toepassing is. Daarin is voorgeschreven dat het dagelijks bestuur van het ziekenhuis geen maatregelen wegens een ernstig vergrijp of een misdraging van een staflid kan treffen alvorens de medische staf in de gelegenheid is gesteld zich uit te spreken omtrent de ernst en/of de mate van dit vergrijp of deze misdraging.
- 4.2 Verweerster heeft volgens haar eigen stelling het bestuur van de medische staf vooraf gehoord. De mening van het stafbestuur is echter pas weergegeven bij brief van 4 januari 2001. Ook indien op grond daarvan zou moeten worden aangenomen dat de directie gehandeld heeft in strijd met het bepaalde in art. 21 lid 3 van de toelatingsovereenkomst, kan dit verzuim in de gegeven omstandigheden niet tot ongeldigheid van de opzegging leiden. Uit de vaststaande feiten is gebleken dat de directie reeds vanaf mei 2000 aan eiser het voornemen te kennen heeft gegeven dat zij tot opzegging zal overgaan. Daarover is het nodige overleg gevoerd, ook met het bestuur van de medische staf. De brief van de voorzitter van de medische staf moet klaarblijkelijk worden opgevat als een bevestiging dat het stafbestuur op de hoogte is gesteld van het voornemen tot opzegging en daartegen geen bezwaar heeft. Artikel 11 lid 5 van het reglement van de medische staf is te dezen niet toepasselijk.
- 4.3 Eiser bestrijdt voorts de juistheid van de gronden van de opzegging. Daarover moet allereerst worden opgemerkt dat op grond van de overgelegde bescheiden, waaronder in het bijzonder het rapport van F, voldoende is gebleken dat binnen het ziekenhuis sprake was van zodanig disfunctioneren van de maatschap chirurgie dat verweerster tot het nemen van maatregelen moest overgaan. Daarbij kon verweerster zich laten leiden door het advies van F van september 2001 dat alleen radicale maatregelen tot een oplossing zouden leiden en dat het noodzakelijk was dat twee chirurgen zouden vertrekken. De redenen waarom daarbij mede aan eiser is gedacht komen erop neer dat eiser onvoldoende de ernst van de problematiek heeft onderkend en, wellicht als gevolg daarvan, onvoldoende bereidheid heeft getoond (actief) mee te werken aan een noodzakelijk proces van verandering, terwijl hij ook op andere wijze zich te afstandelijk en te weinig betrokken heeft opgesteld. De omstandigheid dat hij niet in de buurt van het ziekenhuis is komen wonen, is op zichzelf onvoldoende reden voor opzegging van de

toelatingsovereenkomst, maar wordt blijkbaar mede genoemd als verklaring voor het feit dat eiser problemen had in de communicatie met patiënten uit de regio van het ziekenhuis. Bij de mondelinge behandeling heeft F in het bijzonder onderstreept dat de kwaliteit van het medisch handelen, met name als het gaat om essentiële handelingen zoals overdracht, verstrekken van informatie en het maken afspraken, ernstig in gevaar was en dat van eiser niet te verwachten viel dat hij aan een oplossing van de problematiek zou kunnen bijdragen. Deze laatste constatering heeft hij gebaseerd op zijn observatie tijdens de gesprekken met de chirurgen.

- 4.4 Het Scheidsgerecht verwerpt de bezwaren tegen de totstandkoming van het rapport van F. Uit diens brief van 19 maart 2001 en de overgelegde verslagen van besprekingen valt af te leiden dat de chirurgen zowel vooraf voldoende zijn ingelicht over de wijze van onderzoek als tijdens het onderzoek voldoende gelegenheid hebben gehad commentaar te geven op de bevindingen van de onderzoeker.
- 4.5 Het Scheidsgerecht is van oordeel dat voldoende is gebleken dat de problematiek van de maatschap chirurgie verweerster heeft genoodzaakt tot het nemen van ingrijpende maatregelen. De chirurgen waren niet zelf in staat de problemen op te lossen en externe begeleiding had reeds eerder gefaald. De vorenomschreven omstandigheden leveren in beginsel een gewichtige reden voor opzegging op, echter met dien verstande dat niet zonder meer gerechtvaardigd is dat aan eiser de toelating ontzegd wordt, terwijl de beide andere chirurgen in het ziekenhuis werkzaam blijven. In dat opzicht is verweerster in haar toelichting tekort geschoten. Ook op grond van het rapport en de mondelinge toelichting van F wordt niet aannemelijk dat aan eiser eerder een verwijt gemaakt zou kunnen worden dan aan zijn collega's, terwijl onbetwist vaststaat dat eiser aan het ontstaan van de problematiek geen deel heeft gehad en dat eiser zich als chirurg bekwaam heeft getoond en zich in andere opzichten dan hier aan de orde is ruimschoots voldoende heeft ingespannen.
- 4.6 Verweerster had daarom de toelatingsovereenkomst niet mogen opzeggen zonder aan eiser een passende vergoeding aan te bieden voor de nadelige gevolgen die hij -als enige van de overgebleven leden van de maatschap- daarvan moet ondervinden.
- 4.7 In dit verband is allereerst van belang dat eiser met een (tijdelijke) achteruitgang van inkomen te maken zal krijgen. Eiser heeft ter zitting meegedeeld dat hij elders werk in de vorm van een opleidingsplaats heeft gevonden tegen een beloning van minder dan de helft van zijn huidige inkomen. Verweerster heeft zulks niet betwist. Voorts is van belang dat de opzegging van de toelatingsovereenkomst voor eiser in zoverre nadelig is dat hij daardoor enigermate in zijn reputatie is geschaad en als gevolg daarvan in de toekomst nadeel kan ondervinden. Ten slotte neemt het Scheidsgerecht in aanmerking dat eiser deze gevolgen voor een gedeelte voor eigen rekening zal moeten nemen, omdat hij als lid van de maatschap heeft bijgedragen aan de onoplosbaarheid van de onderhavige problematiek waardoor verweerster genoodzaakt was in te grijpen en omdat hij zelf heeft gekozen voor een opleidingsplaats in plaats van pogingen te blijven doen elders als chirurg te worden toegelaten.
- Het Scheidsgerecht stelt op grond van dit een en ander de vergoeding voor eiser naar billijkheid vast op f 235.000,-, terwijl daarnaast een vergoeding van f 15.000,- voor kosten van juridische bijstand redelijk wordt geacht. De vordering tot overname van de goodwill berekend volgens de daaromtrent geldende regels van de Orde van Medische Specialisten is eveneens toewijsbaar, nu verweerster zich daartoe reeds bereid heeft verklaard. Voor het overige dient de vordering van eiser afgewezen te worden. Voor een garantstelling als door eiser verzocht, ziet het Scheidsgerecht geen grond.
- 4.8 De kosten van het Scheidsgerecht komen voor rekening van verweerster.

## **5. De beslissing**

- 5.1 Het Scheidsgerecht stelt het navolgende bindend advies vast:
- 5.2 Verweerster dient aan eiser te betalen een bedrag van f 235.000,- (zegge: tweehonderdvijfendertigduizend gulden) bij wege van schadevergoeding.
- 5.3 Verweerster dient de aan eiser toekomende goodwill van deze over te nemen tegen betaling van de waarde ervan volgens de geldende regels van de Orde van Medische Specialisten.

- 5.4 Verweerster dient met een bedrag van *f* 15.000,-- (zegge: vijftienduizend gulden) bij te dragen in de kosten van juridische bijstand aan de zijde van eiser.
- 5.5 De kosten van het Scheidsgerecht, vastgesteld op *f* 9.720,--, komen voor rekening van verweerster die deze kosten zal moeten voldoen aan eiser die te dezer zake het voorschot heeft betaald waarop deze kosten zullen worden verhaald.
- 5.6 De overige vorderingen van eiser zijn niet toewijsbaar.